

PREESCALFAMENT
Germà Bel
(Publicat a *La Vanguardia*, 29 de juliol de 2014)

Som en vespres de l'entrevista Mas-Rajoy, i Montoro ha amenitzat els previs amb la presentació dels seus comptes territorials, que demostren almenys set coses.

Primer, "que inventin altres" és cosa del passat. S'usa una metodologia ad-hoc, diferent a les habituals on sí calculen balances fiscals. Així no es podran comparar amb res; tot un avenç!. Segon, s'usa qualsevol mitjà a mà per imputar despeses. De vegades, fins i tot, el càlcul "ha tenido que fijarse un poco a ojo " (sic, p. A-30, Annex). Com els recomptes de manifestants, on cada ull veu un número diferent.

Tercer, tenen un fort biaix nacionalista. Vegin el tractament dels impostos pagats pels turistes: si són 'nacionals', els ingressos fiscals derivats si s'imputen a la regió visitada. Però si són turistes estrangers, doncs no són 'nacionals', i els ingressos fiscals es reparteixen entre tots els espanyols. Ningú ha desxifrat la lògica que segueix aquest criteri, i el propi informe diu que per aquest assumpte "imputaremos con un criterio diferente al habitual" (sic, p. A-535, Annex). Segur que només és casualitat que perjudiqui les regions mediterrànies, grans receptores de turisme estranger.

Quart, amb tant canvi metodològic, i sempre en la mateixa direcció, resulta que el dèficit fiscal català seria de 8.455 milions, el 76% del calculat per a la Generalitat amb enfocament càrrega-benefici (11.087 milions). Si els comptes de Montoro haguessin informat també del flux monetari els sortirien entre 13 i 14 mil milions. Després de tot!

Cinquè, el saldo fiscal es neutralitza de facto (constatem en positiu) "repartint el dèficit agregat entre les diferents regions en relació a la seva població" (p. 18, Resum). Es dedueix per al futur que el govern considera que el deute central s'ha de repartir segons de la població regional. Anotat per si arriba el cas.

Sisè, i molt rellevant atès que els comptes de Montoro pretenen mesurar el benefici que cada espanyol obté del sector públic: s'obvia el nivell de preus de cada regió. Es fa com si 100 euros compressin el mateix (donessin igual servei) a Castella-la Manxa o Extremadura que a Catalunya o Madrid. No són d'aquest món, per descomptat.

Setè, i crucial. Aquest procés de balances fiscals no publicades, tot després de tanta promesa de Montoro, i encàrrec de comptes ad-hoc per tenir millors números, sembla fruit de la convicció que el procés sobiranista està basat en una exigència econòmica. Desconeix que, encara que siguin importants tots els angles del problema, el principal és l'aspiració de tenir un Estat que ens tracti com a ciutadans i no com a súbdits. El contrari del que fa Montoro amb aquest exemple de no-transparència dels comptes públics, i en general.

Encara algunes coses més han demostrat els comptes de Montoro, però ni aquesta columna dóna més de si, ni els comptes donen per a més d'una columna. Encara que, ben mirat, l'objectiu potser sigui només emmarcar les discussions sobre finançament autonòmic entre els barons del PP, i s'hagi aprofitat per preescalfar l'entrevista Mas-Rajoy.